

PORANNNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 7513

Lwów w orek 18 sierpnia 1925.

Rok XVI.

Duchy przy ul. św. Mikołaja. Zagadkowa śmierć warszawskiej aktorki. Min. Skrzyński o swym pobycie w Ameryce.

Wina stołowe i kuracje poleca F-a „Zakopane“ Moor & Stachowicz, Lwów, Akademicka 24 — Sapielny 25.

POLSKI WYNAŁAZEK W AMERYCE.

Zapałony amator-rybak, mechanik polski stale zamieszkały w Ameryce, skonstruował łódź-samochód, która z równą swobodą poruszać się może na ziemi, jak też na wodzie.

Stinnes ofiarował połowę fabryki robotnikom.

Uczynił to rzekomo w ce'u uzyskania nowych kredytów.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16. sierpnia. (Z) Z Londynu donoszą: Fabryka automobilów „Aga“, zatrudniająca około 10 tys. robotników, znalazła się w trudnym położeniu finansowym wskutek cofnięcia kredytów przez banki. Właściciel

fabryki Edward Stinnes ofiarował wówczas swym robotnikom połowę swej fabryki. W kołach bankowych twierdzą, że czyn Stinnesa jest manewrem. Chce on tą drogą moralnie zmusić banki do udzielenia kredytów.

Wybuch wulkanu spowodował utworzenie się nowej wyspy.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16. sierpnia. (Z) Z Aten donoszą: Podczas wybuchu wulkanu na wyspie Santorini, otworzyła się w pobliżu nowa wyspa. Uczni

greccy przypuszczają, że na tej nowej wyspie sformuje się również wulkan.

Zmiana polityki angielskiej w sprawach Marokka.

Flota angielska przyłącza się do eskadr francusko-hiszpańskich blokujących wybrzeża marokańskie.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16. sierpnia. (Z) Z Paryża donoszą: Francuski kontradmirał Hallier przybył do Gibraltaru na pokładzie krążownika „Strassburg“. Jednocześnie przybyła do Gibraltaru eskadra angielskich kontrtorpedowców z Malty. Dzienniki informują, że eskadra ta ma wyruszyć następnie na wody Tanguer dla przyłączenia się do francusko-hiszpańskiej blokady marokańskich wybrze-

zy. Byłoby to sensacyjną zmianą stanowiska Anglii, która dotychczas odmawiała udziału w blokadzie, umożliwiając w ten sposób Abd El Krimowi kontakt z jego niemieckimi i rosyjskimi dostawcami. Dzienniki wyrażają przypuszczenie, że uważać to należy za jedno z bezpośrednich następstw francusko-angielskiego porozumienia w Londynie.

Dwie katastrofy kolejowe we Francji.

3 osoby zabite, 60 rannych.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16. sierpnia. (Z) Z Paryża donoszą: Na stacji Saint Denis express Amsterdam-Paryż najechał na stojący pociąg pospieszny z Lille. Cztery ostatnie wagony zostały zdruzgotane, trzy osoby zabite, 60 rannych. Dziwnym zbiegiem losu wśród ran-

nych znajdują się dwie osoby, które jechały do Amiens, aby stwierdzić tożsamość swoich krewnych, zabitych podczas ostatniej katastrofy.

Z Paryża donoszą: Pociąg osobowy Diepe-Paryż wykoleił się. 10 osób zostało lekko rannych.

Katastrofa łodzi motorowej pod Gdańskiem.

Marynarz polski uratował 3 osoby.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16. sierpnia. (Z) Z Gdańska donoszą: Zeszłej nocy o godz. 11 przewróciła się na Molta- wie łódź motorowa, wioząca 5 osób. Dwie osoby utonęły, trzy zaś zostały

uratowane przez polskiego marynarza Kowalskiego, który znajdował się w pobliżu miejsca katastrofy. Między uratowanymi było dwie kobiety.

MIN. SKRZYŃSKI I AMBASADOR CHŁAPOWSKI W DRODZE DO WARSZAWY.

Paryż, 16. sierpnia. (Tel. G. P.). Wczoraj odjechał do Warszawy minister Skrzyński. Tym samym pociągiem odjechał do kraju ambasador Chłapowski, którego zastępować będzie w charakterze charge d'affaires radca ambasady Szembek.

PRASA FRANCUSKA O MIN. SKRZYŃSKIM.

Komentarze do wywiadu w prasie polskiej. Paryż, 16. sierpnia. (Tel. G. P.). Prasa tujejsza przepełniona jest komentarzami do udzielonego przez ministra Skrzyńskiego przedstawicielom prasy polskiej wywiadu. Komentarze są nader życzliwe. Wiele dzienników podkreśla oświadczenie ministra, że w razie zaatakowania Francji przez Niemcy, Polska pierwsza pospieszy jej z pomocą.

NIEZWYKŁA UROCZYSTOŚĆ W NORWEGJI

Przylączenie miejscowości Svalbar do państwa.

Oslo, 16. sierpnia. (Tel. G. P.). Wolff. Oficjalne przejęcie miejscowości Svalbar (Spitzbergen) przez Norwegię odbyło się wczoraj w Adved Dal. Norweski minister sprawiedliwości odczytał manifest królewski, dotyczący przejęcia tego kraju i oświadczył, że Svalbar jest obecnie terytorjum norweskim. Cała Norwegia jest udzierowana flagami. Wszyscy szefowie misji dyplomatycznych złożyli rządowi gratulacje.

ROZWÓJ OFENZYWY W MAROKKO.

Paryż, 16. sierpnia. (Tel. G. P.). „Journal“ donosi z Madrytu, że operacje wojenne przeciw Alhucemas rozpoczęły się definitywnie 24. bm. Wylądowanie wojsk nastąpi w pobliżu Sidrisu. Wysłano również posiłki w ilości 40.000 ludzi.

ŚLYNNY SADOUL MA SZCZĘŚCIE.

Sprawę jego ponownie umorzono.

Paryż, 16. sierpnia. (Tel. G. P.). Śledztwo przeciw Sadoulowi, oskarżonemu o to, że podczas swego pobytu w Rosji sowieckiej uprawiał propagandę komunistyczną i antyfrancuską, zostało wstrzymane, ponieważ Francja w czasie krytycznym nie była w stanie wojny z Rosją i dlatego nie może być mowy o porozumiewaniu się Sadoula z wrogiem.

STRASZLIWY WYBUCH WULKANU W JAPONII.

Londyn, 16. sierpnia. (Tel. G. P.). Wolf. „Daily Mail“ donosi z Tokio o gwałtownym wybuchu wulkanu w Szirane, w pobliżu jeziora Tsurenji. Cesarz i cesarzowa znajdują się w miejscowości Nikko, w pobliżu wulkanu.

NOWY REKORD LOTNICZY.

Dwa samoloty przeleciały bez lądowania z południowej do północnej Ameryki.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 16. sierpnia. (Z). Z Londynu donoszą: Donoszą z Nowego Jorku, że po raz pierwszy dwa samoloty przeleciały bez lądowania z południowej Ameryki do północnej. Samoloty startowały w Columbi, wylądowały w Stanie Floryda, przelając ponad środkową Ameryką.

W BERLINIE SPŁONEŁO WNETRZE TEATRU PAŃSTWOWEGO.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 16 sierpnia. (Z) Z Berlina donoszą: Dziś popołudniu wybuchł pożar w państwowym Teatrze. Składy dekoracji spłonęły. Pożar został ugaszony dopiero późnym wieczorem.

STRASZNY WYPADEK KRÓLOWEJ HOLENDERSKIEJ.

(Telefonem od naszego korespondenta) Warszawa, 16 sierpnia. (Z) Z Amsterdamu donoszą: Auto królowej holenderskiej Wilhelminy zderzyło się z omnibusem. Auto zostało strzaskane. Królowa wyszła bez szwanku.

Uroczystości Reymontowskie w Wierzchosławicach.

15 tysięcy włościan składało hołd au orowi „Chłopów“.

Wierzchosławice, 16. sierpnia. (Tel. G. P.). Odbyła się tu uroczystość na cześć tegorocznego laureata Nobla Władysława Reymonta, urządzona przez lud polski. W uroczystości wzięło udział około 15.000 włościan z całej Polski. Na czele komitetu

obchodu stanął prezes Witos, zaś na czele komitetu wykonawczego b. prezes ministrów Leopold Skulski. Rząd reprezentował p. minister W. R i O. P. Stanisław Grabski z dyrektorem depart. sztuki p. Skotnickim.

Minister Skrzyński o swym pobycie w Ameryce.

Wywiad udzielony przedstawicielom prasy polskiej.

Paryż, 16. sierpnia. (Tel. G. P.) Minister Skrzyński w wywiadzie, udzielonym wczoraj przedstawicielom prasy polskiej, wyraził ogromne zadowolenie z podróży swej do Ameryki, dokąd pojechał w 2-ch celach: aby poznać się z prądami i poglądami kierowniczych amerykańskich na politykę międzynarodową, oraz aby dać poznać Polskę szczególnie na gruncie ekonomicznym. Obydwa te cele minister osiągnął głównie dzięki uprzejmości rządu Stanów Zjednoczonych, który udzielił mu wszelkich ułatwień. Ze strony prezydenta Coolidge'a doznał minister nader uprzejmego przyjęcia. Wśród zagadnień polityki światowej najżywiej interesuje Amerykę współpraca z Europą. Największą trudność stanowią obecnie właśnie europejskie. Ameryka chce bowiem wejść w kontakt z Europą, lecz nie z poszczególnymi, kłócącymi się państwami. Sprawa współpracy z Europą stanowi przedmiot drugiego odczytu ministra w Williamstown. Jakkolwiek minister nie posiadał ku temu tytułu, uważany był przez amerykańską opinię publiczną za rzecznika Europy. Co do wychodźstwa polskiego wyraził minister pełny zachwyt, zaznaczając, że wychodźstwo to zyskało w Ameryce ogólne uznanie przez swą pracowitość i poczucie porządku. Polacy amerykańscy są najlepszymi obywatelami amerykańskimi, co nie przeszkadza im kochać go-

rać swój kraj, któremu każdej chwili gotowi są iść z pomocą. Minister oświadczył wychodźcom, że Polska nie potrzebuje obecnie doraźnej pomocy materialnej, jest bowiem krajem stojącym pomyślnie pod względem gospodarczym, potrzebuje raczej dobrych rzeczników w krajach obcych i z tego względu życzył minister wychodźcom, aby stanęli jak najwyżej materialnie i kulturalnie i zajęli wybitne stanowiska w administracji i rządzie amerykańskim, gdyż wówczas będą mogli oddać wielkie usługi sprawie zacieśnienia węzłów pomiędzy Polską a Ameryką. Na zapytanie przedstawiciela dziennika sjonistycznego w sprawie zetknięcia się z żydami amerykańskimi, zaznaczył minister Skrzyński, że w czasie przyjęcia delegacji przemysłowców żydowskich, którzy wyrazili radość z powodu dojścia do porozumienia między rządem polskim a ludnością żydowską, oświadczył delegatom, że porozumienie to stanowi zamknięcie starego rozdziału historii i otwarcie nowego. Minister dodał, że wśród żydów amerykańskich spotkał wielu patriotów polskich, którzy chociaż już nie mówią po polsku, przyjmowali jednak ministra ze łzami w oczach, przypominając swoje dalekie pochodzenie polskie. Prasa żydowska w Ameryce zachowała się bardzo poprawnie, zajmując wobec przyjazdu ministra i wogóle wobec Polski zupełnie przyzwoite stanowisko.

Prasa wiedeńska o poglądach naszego ministra spraw zagranicznych na obecny stan paktu bezpieczeństwa.

Wiedeń, 16 sierpnia. (Tel. G. P.) „Neue Fr. Presse“ donosi z Paryża: Minister Skrzyński podał dziennikarzom swe poglądy co do sprawy paktu bezpieczeństwa. Według jego zdania, pozo- stanie tekst paktu taki sam, jak był ustalony w protokole genewskim. Zmiany nastąpią tylko w sprawie zobowiązań przyjętych przez Anglię, które zostały znacznie ograniczone. Wielką korzyścią tego paktu jest to, że w wypadku wojny odpowiedzialność będzie można bezwzględnie stwierdzić i że zbrodniarzem wo-

jennym będzie zawsze to państwo, które najpierw zaatakowało. W razie ataku będzie każde państwo mieć wolność przedsięwzięcia tych zabiegów, jakie uznaje za stosowne, bez czekania na aprobatę innego państwa. Także Anglia jest tego zdania, nie chce jednak postawić do dyspozycji swej floty jakiegokolwiek państwu. To jest jedynie zastrzeżenie Anglii w kwestii paktu. Zbliżenie między Anglią a Francją, będące wynikiem konferencji londyńskiej ulży tem samem kwestii paktu.

Trocki przewodniczącym rady wojennej.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 16. sierpnia. (Z) Z Rygo donoszą: Donoszą z Moskwy, że

Trocki został mianowany przewodniczącym rady wojennej.

ZAGADKOWY WYBUCH NA RUMUŃSKIM STATKU WOJENNYM.

(Telefonem od naszego korespondenta.) Warszawa, 16 sierpnia. (Z) Z Bukaresztu donoszą: Na statku wojennym „Besarabia“ nastąpił gwałtowny wybuch. 16 marynarzy poniosło śmierć.

JESZCZE JEDNA EKSPEDYCJA POLARNA NIEUDANA.

(Telefonem od naszego korespondenta.) Warszawa, 16 sierpnia. (Z) Z Londynu donoszą: Ekspedycja Matmilana do bieguna północnego straciła samolot i postanowiła wrócić do Ameryki.

Powołania roczników rezerwy.

Lwów 17 sierpnia.

Minister Spr. Wojsk. zarządził powołanie w roku bieżącym roczników rezerwy 1899 i 1900 na cztero-tygodniowe ćwiczenia, na podstawie art. 70 Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej. Wobec tego rezerwiści (kategorii A) urodzeni w roku 1899 i 1900, którzy nie otrzymali dotychczas kart powołania na ćwiczenia wojskowe, mają zgłosić się najpóźniej do dnia 27 bm. we właściwej Powiatowej Komendzie Uzupełnień skąd odesłani będą wprost do swoich oddziałów na ćwiczenia. Powołani mają przynieść ze sobą książeczki wojskowe i wszystkie dokumenty wojskowe jakie posiadają.

Winni niezastosowania się do niniejszego wezwania będą karani — stosownie do postanowienia artykułu 115 ustęp 2-gi Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, według § 92 (113) Kodeksu karnego wojskowego, o ile nie ulegną karze w myśl § 68 Kodeksu karnego wojskowego lub za dezercję.

Zwolnieni od zgłoszenia się w myśl niniejszego wezwania są rezerwiści, którzy: 1. Otrzymali odroczenie ćwiczeń do roku 1926 na skutek próśb wniesionych do Powiatowych Komend Uzupełnień przed ogłoszeniem niniejszego obwieszczenia. 2. W roku bieżącym ukończyli przepisana służbę w wojsku stałym i zostali zwolnieni do rezerwy lub stale urlopowani. 3. Odbyli już przepisane Ustawą ćwiczenia. 4. W oznaczonym w niniejszym obwieszczeniu terminie stawiennictwa będą znajdować się w areszcie śledczym lub odbywać karę pozbawienia wolności w areszcie, więzieniu, domu poprawy lub twierdzy. 5. Na podstawie zezwolenia wład wojskowych przebywają zagranicą lub otrzymali zezwolenie na wyjazd za granicę. 6. Którzy otrzymali odroczenie ćwiczeń do roku 1926, na skutek zaświadczeń odnośnej Dyrekcji Koleji państw.: naczelnicy (zawiadowcy) stacji, kierownicy ruchu, (dyżurni pomocnicy zawiadowców stacji), telegrafici, maszyniści pociągów, pomocnicy maszynistów pociągów, aspiranci kolejowi, kształcący się na kursach służby eksploatacyjnej, przy dyr. kolei państw. Warszawa, Lwów i Gdańsk.

Udokumentowane i należyte ostemplowane podania o odroczenie ćwiczeń do r. 1926, można wnieść do właściwej Powiatowej Komendy Uzupełnień najpóźniej do dnia 15 bm. — Wnie- sienie podania nie zwalnia od zgłoszenia się, jeżeli powołany nie otrzyma odpowiedzi do dnia 26 bm.

Rezerwiści winni przynieść ze sobą na ćwiczenia swoje własne przybory do jedzenia (jak łyżkę, widelec itp.).

Straszna historia o duchach przy ul. św. Mikołaja.

Niesamowite zjawiska w domu pod l. 1⁸ przy ul. Mikołaja. — Tajemnicze cienie w oknie II. p. — Sensacyjne pogłoski pośród przechodniów. — Tłumy w ul. Mikołaja rosna z godziny na godzinę — „B. haterski“ pol ciant demaskuje „ducha“. — Co było naprawdę na rzeczy?

Lwów, 17. sierpnia.

(—) Wczoraj około godz. 3 popoł. ul. św. Mikołaja stała się widownią olbrzymiego widowiska, któremu kres położyła dopiero policja, a przyczyną były rzekomo

niesamowite zjawiska

w rzeczywistości l. 18 przy tej ulicy.

Oto zamieszkałe tam kumoszki korzystając z wolnego popołudnia niedzielnego, poczęły zrazu na ucho sobie opowiadać jakieś niestworzone historie o duchach, grasujących na II p. tej rzeczywistości, a wieść ta kolportowana niezmordowanie, poczęła się błyskawicznie rozszerzać w okolicy i gromadzić tłumy, tak, iż około godz. 5

na ulicy powstał tumult,

tłumy oblegające wymienioną rzeczywistość wzrosły do tego stopnia, że komunikacja została zatamowana. Fantazja tłumów wzrosła do tego stopnia, że zaczęto pokazywać sobie jakieś cienie w oknach II p., przyczem uzupełniano zjawienie się rzekomych duchów komentarzami, że w domu tym niedawno popełniono morderstwo i że cienie te,

to duchy zamordowanych.

Na miejsce zbiegowiska przybyła wkrótce policja, a jeden z posterunkowych, chcąc się naocznie przekonać o owych duchach, udał się do tego mieszkania, gdzie na oknie znalazł dwie gipsowe figurki, z których jedna stanowiła popiersie murzyna. Mają „duchy“ w rękach, otworzył okno i pokazał je zebranym. Zawiedziony tłum „ozszedł się z rozczarowaniem.

Równocześnie rozeszła się pogłoska, że

figiel ten splatała lokatorka,

która chciała mieszkanie swe puścić na pasek, w czym jej przeszkodziła właścicielka realności, ogłosivszy pu-

blicznie, iż mieszkanie to nie jest do sprzedania.

Lokatorka z zemsty, by odstraszyć ewentualnych nabywców, rozgłosiła wieść o pojawieniu się tam duchów.

Katastrofa automobilowa za rogatką Zieloną.

Trzej pasażerowie oraz szofer ciężko ranni.

Lwów, 17 sierpnia.

(—) Wczoraj popołudniu na szosie Sichowskiej za rogatką Zieloną zdarzyła się katastrofa automobilowa, której ofiara padły cztery osoby łącznie ze szoferem. Mianowicie mechanik jednej z firm automobilowych 20-letni Antoni Schötter, zam. przy ul. Częstochowskiej, wyjechał wozem „Mathis“, stanowiącym własność lekarza dr. Oberländera, na jazdę próbną po przeprowadzonym generalnym remoncie. Do wzięcia udziału w tej jeździe zaprosił swoich znajomych, w tem dwu mężczyzn i jedną kobietę.

Gdy wóz znalazł się już na szosie za miastem, Schötter wziął chyżość około 50 klm. na godzinę. Nagle trzasła guma u przedniego koła i nim Schötter zdążył wóz zatrzymać, najechał na słup telegraficzny. W tej chwili rozległ się przeraźliwy krzyk wydany przez jadących, albowiem wóz uderzając o słup wyrucił się do rowu, a pasażerowie wraz z kierowcą doznali bardzo poważnych uszkodzeń na całym ciele. Posterunek policji w Sichowie zawezwał natychmiast telefonicznie Pogotowie

ratunkowe, które wkrótce przybyło i zaopatrzyło rannych, pozostawiając je w opiece domowej. Szofera sprowadzono na policję we Lwowie, gdzie jednak po stwierdzeniu przez lekarza groźnego stanu, pozostawiono go na wolnej stopie.

Dwudniowy Zlot Sokolów w Warszawie.

Wzięło w nim udział 8000 drahów.

Warszawa, 16. sierpnia. (Tel. G. P.) Z okazji przyjazdu z Ameryki Sokolów polskich odbył się tu dwudniowy zjazd Sokolstwa polskiego ze wszystkich dzielnic Rzeczypospolitej polskiej, w którym wzięło udział około 8000 Sokolów.

W pierwszym dniu Zlotu nastąpiło uroczyste dekorowanie sztandaru Sokolstwa polskiego w Ameryce Krzyżem oficerskim polonia Restituta, zaś prezesa Związku Starzyńskiego Krzyżem Komandorskim. Potem nastąpiły ćwiczenia Sokolstwa amerykańskiego i odrębne ćwiczenia okregów sokolich Rzeczypospolitej. Wieczorem odbył się **rant w ratuszu**, gdzie powitał gości prezes rady miejskiej Baliński. W drugim dniu zlotu odbyły się ćwiczenia programowe Sokolów i **ćwiczenia konnicy**, które trwały do późnej nocy i wypadły wspaniale.

Brawurawy lot aeroplanowy.

Miejscem lotu był „Grand Canyon“ na Rio Grande.

Nowy Jork, w sierpniu.

(B) Amerykańska sprężystość,

czasem do zadziwiającej wprost brawury, którą powodzenie tylko chroni od nazwania ją zuchwałością, czy szaleństwem.

Przykładem takiej typowej brawurki Kenjoz na Rio Grande, przedsięwzięty przez dwu znanych awjatyków amerykańskich

Odes Moona i D. J. Ganfielda.

Trudność przedsięwzięcia była ogromna. Wielki Kenjoz na rzece Rio Grande jest bowiem znacznie wyższy niż znany Kenjon na Colorado, wynosi bowiem sto dziesięć stóp szerokości.

Spieniony, gwałtowny nurt rzeki,

skaliste, strome ściany, wzniesione na 2600 metrów — jeszcze bardziej wzmagaly

grozę przedsięwzięcia.

Mimo to śmiali lotnicy odważyli się na ten lot, gdyż oplaceni zostali doskonale przez pewne

przedsiębiorstwo kinowe,

któremu potrzebne były zdjęcia na rzece Rio Grande do pewnego filmu. W karkołomnej wyprawie wziął tedy udział również operator kinowy, który nie mało musiał okazać zimnej krwi, aby móc spokojnie poczynić odpowiedznie, udatne zdjęcia.

Zagadkowa śmierć warszawskiej aktorki.

Trupa znaleziono w kompletnym rozkładzie.

(Telefonem od naszego koresp.).

klapkę, zasłaniającą dziurkę od klucza.

Z pokoju wionął wstretny zapach

rozkładającego się ciała.

Natychmiast wezwano słuszarza i przystąpiono do otwierania drzwi, zamkniętych od wewnątrz.

Aktorka nawpół rozebrana

klęczała przy łóżku, opierając głowę na taborecie na skrzyżowanych rękach.

Ciało, będące w stanie zupełnego rozkładu toczyło robactwo. Na podłodze wielką kałużę tworzył wydzielający się niezwykle obficie jad trupi.

W pokoju panował nieład.

Na stole stała maszynka i filiżanka z niedopitą czarną kawą, części ubrania leżały porozrzucane po pokoju.

Tydzień lotniczy.

Lwów, 17. sierpnia.

Celem przysporzenia funduszy Lidze Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej Państwa, postanowił Zarząd Główny w Warszawie urządzić równocześnie na całym obszarze Państwa „Tydzień Lotniczy“ w dniach od 6. do 13. września br.

Komitet Wojewódzki, obejmujący cały obszar Województwa lwowskiego, wyteżę wszelkie siły, by i w tej pracy dla dobra Państwa „Lwów“ przodował przed innymi. Ale mimo największych wysiłków nie podola ogromom pracy, jeżeli akcji tej nie poprą wszyscy w celu najintensywniejszego rozwoju Tygodnia Lotniczego.

Pomieszczony poniżej program Tygodnia Lotniczego pozwoli już dzisiaj zorjentować się w niezmiernie zajmujących i urozmaiconych rozrywkach, z których dochód przeznaczony jest na rozwój Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej Państwa, instytucji, która może w niedalekiej przyszłości pozwolić nam uratować Ojczyznę od najazdu wrogów.

Program Tygodnia Lotniczego.

Niedziela, 6. września: Uroczyste nabożeństwo na intencje powodzenia akcji LOPP. (Pora nabożeństwa ustalona zostanie po porozumieniu się Komisji Uroczystości z PT. Duchowieństwem. Pożądana jest godz. 10). — Godz. 11: Wiec w Ratuszu. (Komisja kwesty ustali stoliki i przyjmować będzie wpisy członków). Godz. 12—14: Koncert muzyki wojskowej przed Izbą handlową pod ustawionym samolotem. Przy stolikach sprzedaż metalowych samolocików i wpisy na członków. Nad miastem samolot będzie krążyć, rzucając ulotki. Ewent. kwesta po ulicach miasta. — Godz. 16: Match footballowy. — Godz. 20: Wyświetlanie przeźroczy na gmachu Izby handlowej. — Godz. 23.20: Wielki kabaret i dancng w sali Teatru Wielkiego.

Przez cały tydzień w restauracjach i kawiarniach kwestują Panie u wejścia, a w tych lokalach, gdzie Panie kwestować nie będą, naklejanie stempli LOPP. na rachunkach.

Wystawa wydawnictw LOPP. w kilku księgarniach. Wyświetlanie przeźroczy propagandowych w kinoteatrach oraz przyjmowanie wpisów na członków w sklepach.

Poniedziałek, 7. września: Wykłady ogólne we wszystkich szkołach, w Instytucie tech. rozpoczęcie wykładów o lotnictwie godz. 19.

Wtorek, 8. września: Godz. 11: Koncert orkiestry kolejowej przed kościołem św. Elżbiety i przemówienia. Godz. 12.15: Kwiatowy raid cyklistów. — Po południu match footballowy. Sprzedaż na ulicach wydawnictw i samolocików oraz wpisy na członków.

Środa, 9., Czwartek, 10., Piątek 11. i Sobota 12. września: Wykłady specjalne w szkołach. W Instytucie techn. dalszy cykl wykładów o godz. 19.

Na ciele zmarłej nie znaleziono żadnych śladów walki lub uszkodzeń, tak, iż możliwym jest tylko zadanie śmierci przez środki chemiczne.

Zawiadomione władze śledcze

przybyły w komplecie na miejsce wypadku.

Początkowe podejrzenie o dokonanie mordu padło na sąsiada tragicznie zmarłej, Krzemińskiego, który jeszcze do niedawna utrzymywał z nią bliższe stosunki. Jednakowoż

w Urzędzie śledczym

w czasie badania sprawa wyjaśniła się o tyle, że został on zwolniony.

Na razie więc stwierdzić nie można, czy artystka zginęła śmiercią samobójczą, czy też została zamordowana.

Szlakiem delegacji „Gazety Porannej“.

Dwór polski na Podolu.

Wieczna ostoja polskości. — Ongi mieczem, a teraz siewem kultury, broni rubieży naszych. — Epigoni magnackich fortun. — Chorostków i Jabłonów.

Kwatera delegacji, w sierpniu.

Trzeba mieć duszę z niesłuchanie małego materiału, by uragać gwiazdy staczającej się z zenitu, źródła, które wysycha, kwiatom na uwiednięcie skazanym. Dlatego, że nowe gwiazdy weszły, że ku innym źródłom skierowały się kroki, że nowych kwiatów aromat powionął.

Wszystkiemu pora wyznaczona. Miał też i „dwór“ ów swą porę, choć dzisiaj jest rzeczą arcypopularną, skoro się ten wyraz usłyszy, przybrać minę, jak po przełknięciu octu. Dwór: poniewieranie chłopca, odcięcie się od reszty społeczeństwa, ucieczka przed obowiązkami obywatelskimi, bezmyślne użycie, marnotrawstwo, uganianie po zagranicy — końca doczekać się nie można tej listanji!

Zapewne! I tak bywało. Tylko że nie zawsze i nie wszędzie. Już zaś najmniej na kresach. Można być bardzo dobrym demokratą, nawet radykałem, a przyznać suum cuique. Nie trzeba zaraz sięgać do uogólnień i szydzić i w czambuł potępiać cały ten odchodzący świat, co ongi purpurą chwytal za oczy i wśród szelestu gronostajowych futer, w kołpakach z czapłą kitą, przesuwał się poprzez komnaty dworu. Dlaczegoż pójsz ma w zapomnienie, że ów dwór tyle kart świetnych przysporzył naszej historii, tyle wspaniałych postaci wprowadził do narodowego panteonu?

Dwór polski na Podolu szczególnie chlubną odegrał rolę. Cokolwiek wytoczył przeciwko niemu, jedno zaprzeczyc się nie da: był ostoją kultury narodowej i legł skałą na tych szlakach, którymi od Dzikich pól raz po raz wpadała w granice Rzeczypospolitej barbarja: kosooki Tatar, ukąpany w dziegciu Kozak. Pierśmi swymi dwór bronił tu Ojczyznę przed grabieżą, duchem zaś swym krzewił polskosc na tej ziemi i podtrzymywał ją, by nie zatonała we krwi ciągłych napadów, nie legła w popiele, ilekroć czerwonny kogut rozhulał się na dobre.

Lecz także i później zachował dwór na Podolu charakter posterunku narodowego. Ileż razy pod rządami Austrii szły z Wiednia tajne „Erlassy“, mające na celu poderwać polskosc Galicji wschodniej! Jeśli nie odniosły skutku, wielka w tem zasługa między innymi dworu. Oparł on bowiem stosunek swój z ludem na takich podstawach, że miał lud za sobą i ludem tym kierował w myśl zasad narodowych. Chłop wiedział: z dworu idzie światło i — co ważniejsza dla biedoty — korzyść. W dworze znajdował pouczenie, poradę, w chwilach krytycznych ratunek, a zawsze zarobek. Trzymał się więc tego dworu i uznawał jego, a tem samem polskie „panowanie“ za naturalne, słuszne, pożyteczne.

W r. 1915, opuszczając Chorostków, Moskale chcieli pozostawić pamiętkę: chcieli dwór spalić. Na wiadomość o tem zbiegło się włościanstwa i pęty prosiło, by „tak dobrym

panom“ nie wyrządzano podobnej przywdy — póki komenda rosyjska nie usłuchała ich prośby...

Dwóru więc nie spalono. A ten dwór chorostkowski to niemal miasteczko w obrębie parku: stek budynków, częścią mieszkalnych, częścią gospodarczych — przed wojną jedna z najpiękniejszych siedzib magnackich u nas. Mimo, że ocalały — wichura zdarzeń wycisnęła na nich aż nazbyt wyraźne piętno. Bo i jakże? Dość powiedzieć, że czas pewien załogowali tu Niemcy. Rzecz jasna: zrabowali, co tylko było do zrabowania. Słynna stadnina chorostkowska znikła bez śladu. Tak sami znikło urządzenie budynków; zostały po przejściu nowoczesnych wandalii puste tylko ściany, a i te ponadszczerbiane. Zwolna przeprowadza się remont: zniszczyć, jakże łatwo, ale odbudować... w dzisiejszych zwłaszcza warunkach...

Wojenne przejścia nie pozostały bez wpływu także na wewnętrzną, duchową fizjognomję dworu.

Zamigotała — czyżby urojenie? — najnowszą jego ewolucją przygodnemu obserwatorowi, co po wieszczy przy czarnej kawie sub Jove, w cieńcu stuletnich drzew chorostkowskiego parku, próbował odcyfrować znaki czasu. Z jednej strony krzepkie, energiczne postawienie stopy na gruncie chwili współczesnej, akomodacja do demokratycznego ustroju, więcej nawet przejęcie się jego duchem: to ordynat dzisiejszy, hr. Stanisław Siemieński-Lewicki, który całą wojną przeżywszy na froncie, nie tylko po bohatersku walczył ze zniszczeniem dokonaniem przez nią w Chorostkowie, lecz także wszystkich poczynań obywatelskich na terenie rodowitym jest pars maxima — o czem postronne pouczyły nas informacje. Ale blask minionej przeszłości opromienia przecież po dziś dzień ten dwór magnacki: niecą go niewieście postaci, westalki tradycji, Jana Tarnowskiego i Andrzeja Potockiego pamięć przywołujące, przedstawicielki tej wspaniałej kultury wieków wysubtelnionej rasy pań polskich, którą Matejko z takim mistrzostwem uwiecznił na swych płótnach...

A nazajutrz w Jabłonowie znów inna scenerja. Dwór pośród stumor-

gowego parku! Park angielski, w części swej na zwierzyniec przeznaczony był przed wojną słynnym asylem kilkuset białych danieli, z których ani jeden nie pozostał, tak w mięsie ich rozsmakowali się swego czasu Rosjanie.

Dwór sam przestronny, budową przystosowany do skali magnackiego życia, ale obrabowany podczas wojny niemniej exacte, jak Chorostków, uśmiecha się mimo to pogodnie bogactwem kosztownej swej oprawy. Ci, co go wznieśli w tem okolicy, tyle przestrzeni na park nie załując, jakże gorąco miłować musieli piękno przyrody, jakimż byli (chyćby tylko instyktownie) piękna znawcami!

Dzisiejszy właściciel, pan Jan Chowański-Dzieduszycki z prawdziwym pietyzmem pielęgnuje spuściznę. Daleki wszakże od tego, by poprzestać na samem tylko fruktyfikowaniu dziedzictwa antenatów, chce z Jabłonowa stworzyć jakieś selfhelpcastle. Marzy mu się samowystarczalność dworu — piękne, zaprawdę, marzenie! Tem piękniejsze, że nie tylko dworowi ma dać korzyści. Na początek jest własny młyn i własna stolarnia z fabryką mebli, przy fabryce szkoła tego kunsztu dla miejscowych jego adeptów. Kolejno mają powstać coraz nowe zakłady — i daj Boże, by powstały, a jest nadzieja, że istotnie powstaną. Jeśli jest się tak młodym, jak właściciel Jabłonowa, a ma się także górne projekty, a tyle rozwija się energii celem ich urzeczywistnienia — to można mieć prawie pewność, że się świat zadziwi niejednym jeszcze „made in Jabłonow“.

Chorostków i Jabłonów to ilustracja przeobrażenia, które przechodzi dwór na Podolu. Ilustracja, sub specie dobra powszechnego tylko pocieszająca. Jeśli już nie innego, to właśnie owo przeobrażenie wskazuje, ile żywotności dwór ten kryje w sobie, skoro z potężnych wstrząsów wyszedł nie tylko nieobalony, lecz owszem krzepki, zdolny przystosować się do nowych warunków rozwoju, przejęty chlubną ambicją nie czerpania z zelanego kapitału dawnych zasług, lecz wywalczenia sobie nowych.

Stan. Rossowski.

tji możliwie największą ilość członków. Członkami partji są tylko ci obywatele, którzy podpiszą deklarację przystąpienia do partji i rzeczywiście wykonywać będą obowiązki partyjne. 3. Przeprowadzić zbiórkę jednorazowego, możliwie znacniejszego datku na cele partyjne (w wysokości od jednego do dziesięciu zł.), przede wszystkim dla urządzenia stałego organizacyjnego aparatu partji. Specjalnie nasi zamożniejsi obywatele mają deklarować na te cele partyjne znaczniejsze sumy (od 10 zł. w górę).

Wszyscy członkowie i zwolennicy złączonych w Zjednoczeniu ugrupowań politycznych, mają na tychmiast podpisać deklarację przystąpienia do grona członków i złożyć jednorazowy datek. Ażeby we wrześniu b. r. mogła popłynąć praca polityczna szerokim strumieniem, można będzie przeprowadzić na całej przestrzeni... (Skonfiskowano)... Trzeba, ażeby wyżej wymienione prace przygotowawcze szybko wykonano.

Z początkiem września musi rozpocząć się masowa akcja w sprawie obrony szkolnictwa ukraińskiego, tudzież w sprawie możliwej ustawy o reformie rolnej. Trzeba przekonać społeczeństwo nasze, że tylko przy istnieniu silnej organizacji politycznej może nastąpić uzdrowienie organizmu narodowego, a nasze oświatowe, szkolne i ekonomiczne towarzystwa tudzież zrzeszenia, potrafią należycie wypełniać swe zadania. Wszystkich członków Narodnego Komitetu i organizatorów powiatowych prosimy do dnia 25 sierpnia przysłać nam dokładne sprawozdania z przeprowadzonych prac przygotowawczych i nadesłać zebrane sumy tak, ażeby we wrześniu można było wszędzie odbyć poufne narady“.

A więc po długim letargu gotują się Rusini do ofenzywy, niechajże więc i nasze społeczeństwo przygotowuje się do niej należycie.

**CASCARINE
LEPRINCE**

leczy przyczyny i skutki
zatwardzenia.

Sprzedaż w aptekach i składach
aptecznych. 2038

**Wymiar podatku
dochodowego.**

Lwów, 17. sierpnia.

Przedstawiciele sfer handlowo-przemysłowych zwrócili się do Ministerstwa Skarbu z wnioskiem par. 7 rozporządzenia M-stwa Skarbu z dnia 30. kwietnia r. b. o wymiarze podatku dochodowego w tym duchu, aby o kompetencji władz wymiarowych odnośnie do wymiaru podatku decydowała dla towarzystw i zakładów obywatelskich do publicznego składania rachunków wysokość kapitału zakładowego, ustalona według przepisów Prezydenta Rzeczypospolitej o bilansowaniu w zlotych.

Przychylając się do tego wniosku M-stwo Skarbu zarządziło, aby, o ile chodzi o rok podatkowy 1925, przyjmowano jako kryterium rozgraniczenia kompetencji władz wymiarowych co do wymiaru podatku dochodowego dla instytucji obywatelskich do publicznego składania rachunków kapitał zakładowy, figurujący w bilansie otwarcia w sporządzonej zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta o bilansowaniu w zlotych.

Sprawy ruskie.

Rozkaz dyktatorski odnowionej partji trudowej. Organizacja odnowionej partji. — Zapowiedź walki o szkolnictwo i przeciw rolniej.

Lwów, 17 sierpnia.

(W) Zarząd „Ukraińsko-Narodowego Demokratycznego Zjednoczenia“, powstałego na gruzach starej partji trudowej, wydał pod datą 8 b. m. następujący rozkaz, zredagowany niemal w tonie dyktatorskim:

„Wszystkich członków Narodnego Komitetu (Szerszego Zarządu U. N. D. Z. i wszystkich organizatorów powiatowych prosimy

w czasie feryj letnich (miesiąc sierpień) przeprowadzić następujące prace przygotowawcze: 1. wyszukać w każdej miejscowości (miasteczku, wsi na Wołyniu, gminie), jednego lub więcej mężów zaufania partji. Należy starać się ustanawiać meżami zaufania przede wszystkim włościan, w każdym wypadku chętnych do pracy partyjnej, rzutkich i niezależnych ludzi. 2. Zjednać dla par-

Odeszli do domu na obiad, a ja zostałem sam z młodą najmniejszą obcego akcentu.

Słyszałem go wyrażnie, mówił doskonale po angielsku, bez śladów czoło i oświadczył mi, że przedewszystkiem idzie się wykładać z niego dość rubasznie. Młody człowiek oblatł chustą spoczone gry w golfa. Przyjeżdżał go hakałłwym śmiechem, pokłapiując sobie młody człowiek, przyjechał na rowerze obciążony przyborami do

Po pewnym czasie zjawka się jeszcze jedna osoba. Był to

posządek o jakiejś zbrodniczej kłopotanie? Wym i mylnym tropem. Jakże można tych spokojnych filiistrów poważne wątpliwości, czy przypadkiem nie poszedłem za fałszywym i tenis z takim niekłamaniem zapalem, że napadły mnie znów przepasany na pierśiach szarą jakiegoś klubu sportowego. Grał jeden, ów znany mi już starzec — drugi zaś młody człowiek, wacyjne. W ogródku owej willi dwóch mógłby grać w tenis, minął na pogawędce. Potem wróciłem na moje stanowisko obser- z komendantem torpedowca, z którym spędziłem kikanasie działem, co myśleć o tem wszystkim. W hotelu poznałem niewie-

Wróciłem na ład nieco uspokojony, choć naprawdę niewie-

rodowitym angielskim. głosu, z całego ubioru poznałem odrazu, że officer ów nie był kilka uprzejmych słów, rozpytnując się o wyniki polowa. Z akcentu młody człowiek o jasnych tryzowanych włosach. Zamienił z nami napowrót do swej roboty. Na pokładzie jachtu ukazał się officer, zna. Nagle jednak rozmowa nasza się urwała, ludzie zabryli się ludzi z załogi: mówili wszyscy doskonale, poprawną angielszczy- się z nim w pogawędkę, do której przylażyło się paru innych siężnych potęczy, wyczytałem nazwę jachtu: "Ariadne". Wdałem Na czapce jednego z marynarzy, zajętego czyszczeniem mo-

— Coś sobie przypominam — wtrącił jeden z jego towarzyszy. — Czytałem kiedyś o zamordowaniu jakiegoś Scuddera, Ależ proszę pana, to szaleństwo! To absurd! Skąd pan tu się znalazł?

— Przybyłem z Londynu, ze Scotland-Yard.

Nastało głuche milczenie. Wszyscy trzej siedzieli zażenowani, wyraźnie zaskoczeni tem co słyszeli. Wreszcie ów grubas odezwał się nieco wahająco:

— Niekłopotcz się mój wuju. To proste nieporozumienie — wszystko się zaraz wyjaśnić musi. Co do mnie, mogę udowodnić, że 23 maja wogóle nie było mnie w Anglii. Bob przebywał wtedy w sanatorjum. A co do ciebie wuju, przypuszczam, że nie trudno ci będzie przypomnieć sobie, co tego dnia robiłeś?

— Naturalnie Percy. Zaraz., zaraz... 23 maja?... Nazajutrz po ślubie Agaty... Czekał... Rano przyjechałem do Londynu z Woking — byłem w klubie razem z Charlie Symonsem... Co potem?... aha — byłem na obiedzie u Schmongesów. Pamiętam doskonale, bo zjadłem tam coś niestrawnego i na drugi dzień nawet czułem się niezdrowym.

— Mam nadzieję — ewrócił się do mnie ów młody brunet, że szanowny pan zorjentuje się szybko, iż popełnił pomyłkę. Jak każdy prawy obywatel gotowi jesteśmy, pomagać policji w jej pracy. Nie chcielibyśmy jednak narażać panów na ośmieszanie się. Nieprawdaż mój wuju?

— Ależ tak, oczywiście — przytaknął starzec. — Zrobimy wszystko możliwe, aby władzom iść na rękę. Ale w tym wypadku to już naprawdę trochę zanadto... Nie pojmuję zupełnie.

— Dopiero Neli się będzie śmiała — wtrącił trzeci, ów grubas. — Zawsze żartowała sobie z wuja, że prowadzi takie nudne, samotne życie! Coś podobnego nie codzień się zdarza.

Wybuchnął swobodnym, głośnym śmiechem.

— Oj, to prawda — przytakiwał mu starzec. — Naprawdę, panie Hannay, cała ta historia jest taka zabawna, że raczej

do rozwiniecia wielkiej szybkości. Zdania Scitte'a jacht ów musiał posiadać potężne maszyny, zdolne połowem skrećcia w stronę stojącego na kotwicy jachtu. Wedle godziny czwartej popołudniu barka nasza, obciążowana obfitym łódz rybaczka i wypłynęliśmy na pełne morze, na półdół typ. Koto Zeszliśmy razem ze Scattem do portu, gdzie wynajęliśmy kotwicę akurat na wprost Ruff.

elegantni jacht płynący z dość znaczną szybkością. Zarzucił z utęsknieniem wycekiwany wypadek. Oto na morzu ukazał się Koto podniósł zaszedł niespodziewany, choć przezemnie się setkami w każdym kąpielisku morskiem.

odgadnąć. Wyglądał zupełnie niewinnie: podobnych ludzi spotyka starcem, który mię zamknął ogni w swej willi? Trudno to było prawda. Czyż ów starzec był identycznym z owym okropnym Byłem trochę rozczarowany: nie tego się spodziewałem co pół godziny, poczem wstał i wrócił się do willi.

serwował morze i ów daleki torpedowiec. Przeszedł tak jakis gazety, od czasu do czasu odkładał gazetę i przez lornetkę ob- jakas gazetę i lornetkę. Usiadł na ławce i zabrał się do czytania rynek. Na głowie miał słomkowy kapelus, w rękę trzymał człowiek, ubrany był w białe flanelowe spodnie i niebieską ma- czynę, wychodzącego z willi w stronę morza. Był to starszy Po niejakiem czasie ujrzałem przez lornetkę jakiegoś mę-

szala się flagz angielska. upstrzonymi storkotkami i gerantami. Z wysokiego masztu zwie- falgar Lodge" z werandą, placem tenisowym i typowym okródkiem do gry w golfa. Widziałem stamtąd jak na dół całą willę "Tra- sobie doskonaly punka obserwacyjny na terenie, przeznaczonym szpiegi. Kryjąc się przez tonie poza szeregiem domków. Wybrałem Uzbiorony w doskonałą lornetkę wybrałem się sam na prze- niedbanym ogrodem, pełnym krzaków i zarosli.

czonym jeszcze i pustym: z drugiej z jakas willą, otoczona za- Willa sąsiadowała z jednej strony z domkiem niewykoń-

Po kilku minutach wyjętej pracy umysłowej doszedłem do wniosku, że owe tajemnicze cyfry 39 stopni odnosić się muszą do jednej nadbrzeżnej miejscowości, z której wiodą naturalne czy sztucznie wykute schody wprost do morza. Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa nie będzie to jakiś znaczniejszy port, lecz otwarte wybrzeże, skąd można odpływać tylko przy najwyższym stanie przypływu morza, o godzinie 22 17. Miejscowość ta — rozumowałem — winna się znajdować gdzieś między Cromer a Dover, skąd najłatwiej i najszybciej można się przeprowadzić na ląd stały i dostać do Niemiec.

Były to oczywiście tylko przepuszczenia, oparte na prostym, logicznem rozumowaniu.

W międzyczasie powrócił również i sir Walter, wydawszy policji potrzebne instrukcje i wskazówki.

Podzieliłem się z obecnymi temi moimi wnioskami — do- oając w końcu:

— Czy nie możnaby znaleźć gdzieś jednego inspektora strażników morskich, który znałby doskonale całe nasze wschodnie wybrzeże?

Okazało się, że sir Malter może mi w tem pomóc: zna właśnie jednego, mieszkającego w Clapham. Nie namyślając się długo, pojechał po niego. Czekaliśmy niecierpliwie jego powrotu, dając fajeczki i dysputując nap całą sprawą.

Około pierwszej w nocy sir Walter wrócił w towarzystwie poważnego, tęgiego starca, który skłonił się nam z nadzwyczajnym szacunkiem. Minister wojny zwrócił się przybyłego:

— Zechciej nam pan wyliczyć wszystkie miejscowości na wschodnim wybrzeżu Anglii, w których znajdują się schody wiodące z brzegu do morza.

— Czy macie panowie na myśli schody naturalne, czy wykute sztucznie?

Sir Walter spojrzął pytająco na mnie.

— Mówimy o schodach wykutych sztucznie — objaśniłem.

71

przyporami sportowem. Na wisradach wisłaly piaszcze gumowe i zarzutki, w kacie tykcal powaznie duzy debowcy zegar scienny. Na zapytanie służacej, kogo ma zameldowac, podalem moje nazwisko, oswiadczajac, ze chce sie widziec z panem Appletonem. Przeprowadzila mnie przez jeden pokoj, obwieszony fotografiami, poczem otworzyła drzwi do jadalni, anonujac moje przybycie.

Przy stole siedzielo trzech męzczyzn: ów brunet młody w jasnym sportowym ubraniu, ten drugi grubas, w czarnym ubraniu wizytowym oraz znany mi juz powazny starzec, równiez czarno ubrany. Ten ostatni podszedl ku mnie, mowiac zupełnie spokojnie

— Pan Hannay? zdaje mi sie... Ma pan do nie jaki interes? Przepraszam was na chwile mo koleddy — zwrócił sie do swych towarzyszow. — Moze przejdziem do sasiedniego pokoju? Postanowilem sobie isc dalej po wytkniętej drodze. To tez nie reagujac zupełnie na jego propozycje usiadłem na pierwszym z przegu krzesle mowiac swobodnie:

— Zdale mi sie, ze juz spotykaliśmy sie ze sobą. Z pewnościa domysla sie pan, co mnie tu sprowadza.

Na twarzach trzech męzczyzn odmalowalo sie grzeczne zdziwienie. W kazdym razie prosilibym pana o wyjaśnienie, czemu mam zawdzieczac pańską wizyte, bo na prawdę nie wiem nic zgoła.

— Krótko panu odpowiem, oto przychodzę panu oświadczyc, ze przegrallście partje. Mam wczesni nakaz aresztowania was.

— Aresztowania nas? — powórzyl z prawdziwym przerazeniem. — Wielki Boze! A to za co? Diaczego.

— Za zamordowanie w Londynie Franklina Scuddera, dnia 23 zeszlego miesiaca.

— Pierwszy raz slyszę to nazwisko — zauwazył starzec

67

i swobodnie. Typowi Anglicy, miłośnicy sportu, próżniaki mogą ale ludzie, którym nic absolutnie nie można zarzucić.

Tak, to wszystko prawda. Ale — było ich trzech właśnie: ów starzec, drugi tęgi i gruby, trzeci brunet szczupły, było 39 stopni z ich willi do morza zgodnie z notatkami Scuddera, wreszcie w odległości pół mili kołysał się na morzu ów yacht z oficerem Niemcem na pokładzie.

Przypomniało mi się zamordowanie Scuddera, zamordowanie Karolidesa; — przypomnieli mi się moi przyjaciele w Londynie, wyczekujący trwożliwie w adomości odemnie. Zdecydowalem się szybko: nie pozostaje mi nic innego, jak isc dalej na óslep wytkniętą drogą, isc dalej, aż do końca, choćbym się miał narazić na śmieszność. Ale decyzja ta kosztowala mnie duzo! Nie taka to prosta rzecz wpaść znienacka do zacisznej willi, zamieszkałej przez trzech lojalnych i spokojnych obywateli państwa brytyjskiego!

Kolo ósmej wieczorem porozumiałem się ze Scaife'm wydadajac mu wskazowki co do dyskretnego rozmieszczenia jego ludzi w poblizu owej willi, poczem wybralem się na spacer celem uspokojenia nerwów i obmyślenia całego planu mego działania.

Po jakich trzydziestu minutach znalazłem się przed willą. Nie dostrzegłem absolutnie nic podejrzanego lub niezwykłego; pusto było naokoło, ale ludzie Scaife'a niewątpliwie czekali już w poblizu, poukrywani na swych posterunkach.

Z otwartych i jasno oświetlonych okien willi dobiegal mnie gwar rozmowy i szcęk noży i widelców — widocznie mieszkańcy willi siedzieli przy kolacji.

Utworzyłem furtkę, stanąłem przed drzwiami wchodowymi i pocisnąłem dzwonek. Nadrabiałem miną, ale naprawdę czulem się bardzo nieswojo, zdajac sobie sprawę z mej głupiej sytuacji.

Służaca utworzyła mi drzwi, znalazłem się przedpokojem obwieszonym rakietami tenisowemi, szpicrutami i przerozmaitemi

— Zaraz.. coś sobie przypomniam. Tak... w Brattleham... są takie schody, wiodące wprost do morza, specjalnie zrobione dla drużyn sportowych, rozgrzewających partje pikli na morzu. — To nie to, co nam potrzeba — wtrąciłem.

— Podobne schody spotyka się we wielu kąpieliskach morskich.

— I to nie... — To juz doprawdy nie wiem... Chyba... chyba może jeszcze w Ruff... — Co to jest owe Ruff? — spytałem

— Kąpielisko morskie niedawno utworzone na kredowym przyładku... w poblizu Bradgate. Pobudowano tam cały szereg eleganckich willi... wieksość tych willi posiada specjalne schody, wiodące wprost do morza.

Otworzyłem goraczkowo kartę przyplywu morza, szukajac Bradgate. Najwyzszy przyplyw dnia 15 czerwca przypadl na godzine 22.27.

— Wreszcie trafiliśmy na jakiś ślad — wykrzyknąłem z uciechą. — A nie wie pan przypadkiem, o której godzinie jest najwyzszy przyplyw w Ruff?

— Owszem, przypadkowo mieszkałem tam właśnie parę miesiecy. Najwyzszy przyplyw przypada tam na 22.27.

— Zatem panowie — zwróciłem się do zebranych — zagadka rozwiązana. Idzie tylko o to, czy ktoraś z willi w Ruff posiada własnie 39 stopni. Sir Walter, o ile mi pan raczysz pozyczyć swego automobilu, jadę tam natychmiast. A pana Mac Gill-Hovay poproszę o pomoc w tej wyprawie.

W ten sposob ująłem dalszy tok całej sprawy w moje ręce. Zgodzili się na to wszyscy bez wahanja.

A o wpół do czwartej rano pedziłem juz z najwyzszą chęcią motornu w stronę Ruff, mając przy sobie jednego z najmniejszych dedektywów w Scotland-Yard.

ROZDZIAŁ X.

Spotykam się ze starymi znajomymi.

W jasny czerwcowy poranek dojeżdżaliśmy do Bradgate, w oddali na morzu majaczała sylwetka małego torpedowca. Towarzystw mój dedektyw Scaife, był przez długie lata marynarzem, to też bez trndności mógł mnie objaśnić, do jakiej klasy należy ów torpedowiec, jak się nazywa i kto jest jego komendantem. Wszystkie te szczegóły przesłałem natychmiast telegraficznie do wiadomości sir Waltera.

Po śniadaniu udaliśmy się obaj do Ruff. Pusto tam było zupełnie na plaży: z ostrożności jednak ukryłem się w zagłębieniu skalnym, a Scaife wybrał się na poszukiwanie owych 39 stopni. Wrócił do mnie po jakiej godzinie i odczytał spisane na kartce liczby schodów wiodących od poszczególnych will do morza: 34, 33, 39, 42, 47 i ostatnie 21.

Wróciliśmy natychmiast do miasta, wysłałem pilną depeszę do Mac Gillivraya. prosząc o natychmiastowe przysłanie mi sześciu dedektywów, których zamierzałem rozmieścić w upatrzonych miejscach. Następnie Scaife poszedł sam, by zasięgnąć języka co do owej willi z 39 schodami.

Wiadomości jakie mi przyniósł brzmiały dość okólnikowo. Willa owa nazywana „Trafalgar Lodge“ należała do jakiegoś starszego jegomościa, pana Appleton, byłego bankiera. Appleton przepędzał w niej zazwyczaj całe lato, a obecnie właścicielem był w domu; przyjechał przed tygodniem. Zresztą miał to być człowiek spokojny, płacący regularnie swe rachunki, nie szczędzący grosza na cele humanitarne i kulturalne. Scaife dostał się nawet do wnętrza willi, przedstawiając się za agenta od maszyny do szycia. W całej willi było tylko troje osób, ze służby: kucharka, pokojówka i służaca. Wogóle dom cały robił jak najlepsze wrażenie.

Żydowska republika na Krymie.

Ciekawy plan z dowskiej kolonizacji.

Lwów, 15. sierpnia.

(B) Od roku już słyszymy o projektach kolonizacji żydowskiej w Bolszewji. Obecnie projekty te zbliżają się do realizacji, poparte zwłaszcza przez kapitał amerykański.

Jakie pobudki skłaniają żydów do powzięcia tego planu?

Skłaniają ku temu żydów nie tylko pobudki ekonomiczne, lecz również względy polityczne, mianowicie, że wobec gwałtownie szerzącego się antysemityzmu z chwilą upadku władzy bolszewickiej, nietylko byt, ale i życie mas żydowskich znajdzie się w wielkim niebezpieczeństwie. To też żydowskie sfery kierownicze zamierzają rozprószyć po miastach element żydowski skłócić na pewnym terenie w zwartej masie, gdzieby utworzył on większość ludności. Stąd zrodził się projekt żydowskiej republiki na Krymie.

Projekt ten wzbudził zainteresowanie wśród żydów. Najważniejsze światowe organizacje pomocy żydom przyrzekły swoje poparcie finansowe i moralne. Przedstawiciel instytucji „Joint Distribution Committee” w Rosji dr. Rosen zajął się szczegółowym opracowaniem planu kolonizacji.

Plan ten obejmuje najżyźniejsze obszary południowej Ukrainy, graniczące z morzem Czarnym, skoncentrowane głównie koło Odessy, Petrowska i na Krymie.

Według oświadczenia dra Rosena, żyzna gleba i wspaniały ciepły klimat czynią obszar ten nadzwyczaj dla kolonizacji żydowskiej korzystnym.

Są tam wolne grunta, odebrane rosyjskim obszarnikom, ciągnące się na przestrzeni setek tysięcy hektarów. Rząd sowiecki zgadza się oddać je bezpłatnie, o ile żydzi zechcą pracować tam na roli.

Opanowanie doskonałych portów morza Czarnego i Azowskiego z Odessą na czele, oraz ujęć takich arterji wodnych, jak Dniepr i Don oda w ręce żydów cały handel zagraniczny południowej Rosji i Ukrainy i stworzy wyjątkowe wprost warunki dla materialnego dobrobytu obywateli „żydowskiej republiki”.

Żydzi konsekwentnie dążą do realizacji tych gigantycznych projektów. Jak doniosły w ubiegłym miesiącu agencji z Nowego Jorku — wspomniany amerykański komitet żydowski „Joint Distribution Committee” zawarł z rządem sowieckim kontrakt, na mocy którego otrzymał od tegoż na cele kolonizacji żydowskiej obszar 261 tysięcy hektarów. Koloniści żydowscy uwolnieni są na szereg lat od podatków i świadczeń.

Na ten cel w pierwszym roku

zostało przeznaczonych 400.000 dolarów, za które już przystąpiono do zagospodarowania, głównie na Krymie, 1750 żydowskich rodzin na przestrzeni 67 tys. dzie sięcin, co czyni 38 dziesięcin na 1 rodzinę, czyli prawie małofalwarczne gospodarstwo.

Bardzo interesujące dane o kolonizacji żydowskiej na Ukrainie podaje wychodzące w Paryżu żydowskie pismo „L'Univers Israélite” Nr. 32 za maj br. Według obliczeń ukraińskiego komisariatu rolnictwa do wiosny br. na południu Ukrainy zostało osadzonych na roli 12.500 rodzin żydowskich. W okręgu odeskim już ok. 9 proc. ludności żydowskiej pracuje na roli, uprawiając 80.000 dziesięcin. W gub. Ekaterynosławskiej, urządzono już 6000 kolonistów, a projektowane jest oddanie na kolonizację żydowską 300.000 dziesięcin.

Dane te świadczą, że nie są to fantazje, ale że żydowski plan przyobleka się w realne kształty.

Również wśród żydowskich sfer robotniczych plany kolonizacyjne budzą najwyższy odzew.

Jakiż jest stosunek ruskiego chłopca do kolonisty-żyda?

To też nadzieje żydów, że kolonizacja najlepiej rozwiąże kwestię antysemityzmu, zdała się być płonna.

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie

INSTRUKTORA do dwojga dzieci III. gimn. humanist. na prowincję poszukuje E. Wallisch, Roźniatów. Zgłoszenia przy podaniu dokładnych warunków. 4255-3

MATURA — Lyczakowska 47. Kursa maturalne gimnazjalne, seminarjalne, cztero-sześcioletnie, prowadzone przez profesorów gimnazjalnych. Wpisy 3—7. 4269-3

DO MATURY gimnaz. i seminar., oraz do egzaminu nadzwyczajnego z klas niższych przygotowują najgruntowniej Kursa Kulturalno-„Oświaty”, prowadzone w Szkole Paderewskiego, Lwów, Miłkowskiego 11 przez fachowe siły nauczycielskie. Wpisy dodatkowo i informacje w Sekretariacie codziennie od 12—1 i od 4—6. 4199-5

WPISY na kursa matur., gimn., semin. i 6-kl. gmin. od godz. 11—1 i 5—7. Jedyne kursa, koncesjonowane przez Kuratorium O. S. L. Informacje, drukowane prospektu i wykaz profesorów na miejscu, lub załączyć znaczek „Pilność”, Ecole Reforme, Pańska 14. 4232-11

Zgubiono, znaleziono

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty na nazwisko Naftali Flick, St. Oficjal poczt. 4302

Mieszkania, lokale, sklepy

POSZUKUJE we Lwowie, o ile możliwości w centrum miasta, mieszkania złożonego z pięciu pokoi i kuchni. Zgłoszenia pod „Mieszkanie”, Administracja „Gazety Porannej”. 4249-4

Kupno, sprzedaż, zamiana

FORTEPIAN, pianino, fiszarmonium kupię zaraz. Gotówką plac. Hanak, Pańska 21. 4254-10

Posady i prace

PIERWSZORZĘDNY technik dentystryczny rutynowany poszukuje posady. Zgłoszenia w Adm. pod A. B. 25. 4191

ADWOKAT na prowincji poszukuje kandydata (prawnika), katolika. Zgłoszenia do Administracji „Gazety Porannej” dla „adwokata P.” 4178-5

Rozmaite

DEREŃ do smażenia 9 z.; jabłka papierowe 8 zł.; gruszkę 7 zł.; śliwki węgierskie 6 zł., śliwki ogromne 8 zł.; pomidory 8 zł., w 5-cio kilowych koszykach franco za zaliczką wysyła owocarnia S. Horowitza, Zaleszczyki 20. 4820-5

BEZKI na ogórki, kapustę sprzedaje bednarz, ul. Wołyńska, boczna Rogatki Żółkiewskiej. 4284-5

ZURNALE sezonowe, miesięczne, francuskie, angielskie, polskie, niemieckie. Biuro dzienników Sokolowskiego, Jagiellońska 7. 4206-2

PRZERÓBKĘ KAPELUSZY wykonuje modnie, tanio Topolnicka, Kopernika 1. 4207-4

RADYRKI
STANISŁAW ABL
Legionów 11. 1809

FARBY
POKOSTY
LAKIERY
oraz wszelkie przyory malarskie poleca
L. HOSZOWSKI
LWÓW, AKADEMICKA 3.

PŁUGI nowe, typu „Sack”
w większej ilości do sprzedania,
Wiadomość: „PION”, Lwów.
Lwowska 48. Tel. 4-76. 1963

SINY KAMIEŃ
i **BAJCĘ** do zboża
przeciw śniedzi poleca
LUDWIK HOSZOWSKI
Główny skład farb i materiałów
Lwów, ul. Akademicka 3. Tel. 669.
4210

DYWANY, CHODNIKI
PORTJERY
FIRANKI, KAPY, NARZUTY,
LINOLEUM, CERATY, KOŁ-
DRY, MATERACE, MATERJE
na POKRYCIE MEBLI, PLUSZE, TA-
PETY. Własna pracownia dekoracyjna,
S. WEISS Lwów,
Sobieskiego 2.

Restauracja i Handel win
Jakóba Deforta
(znany restaurator z ul. Krasickich)
ul. Lwowskich Dzieci — róg pl. Unji
264 Brzeskiej

poleca wyborne a tanie: obiady, kolacje,
śniadania gorące i z mne. Wyborne
i tanie wina włoskie przedwojenne pod
kierunkiem wyszkolone o pwniczego
Włocha, sprzedawane dawniej w firmie
Traunero. — Inne trunki doborowe.
Lokal otwarty do godz. 12.

POLSKA LINIA LOTNICZA
KOMUNIKACJA PASAZERSKA
PRZEWOZ POCZTY I TOWARÓW.

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz 1-szpaltowy milimetryowy (szer. 80 mm.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 12 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetryowy (szer. 60 mm.) nadesłane i nekrologi 80 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetryowy (szer. 60 mm.) po kronice, naski i inseraty na stronach tekstowych

60 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetryowy (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar, dział ekonomiczny itd.) 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetryowy (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 45 gr., drobne ogłoszenia za słowo 6 gr., drobne ogłoszenia kupne i sprzedaż za słowo 8 gr., drobne ogłoszenia matrymonialne, korespondencje prywatne za słowo

12 gr., dla potrzebujących pracy lub pracy 4 gr., cała strona ogłoszeniowa 285 zł. pol., cała strona tekstowa 480 zł. pol., cała strona pod nagłówkiem (1-sza) 570 zł. pol. — Ogłoszenia ramciowe 30 proc. droższe. — Odpowiedzialności za terminowy druk nie przyjmujemy. — Porta przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga: Kolumny ogłosze-

niowe są podzielone na 3 lamów (szpalt) tekstowe na 4 lamy (szpalty).

PRENUMERATA:
Miesięcznie Zł. 2.75
Z dostawą na miejscu, lub przesyłką
pocztową Zł. 4.00
72 granica Zł. 5.50